

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект

ЗАКОН

за изменение и допълнение на Закона за прилагане на Общите организации на пазарите на земеделски продукти на Европейския съюз

(Обн., ДВ, бр. 96 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 16 от 2008 г., бр. 10 и 82 от 2009 г. и [бр. 26 от 2010 г.](#))

§ 1. В чл. 16 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „Регламент (ЕИО) № 2092/91 на Съвета“ се заменят с „Регламент (ЕО) № 834/2007 на Съвета“.

2. В ал. 2, т. 1 думите „Регламент (ЕИО) № 2092/91 на Съвета“ се заменят с „Регламент (ЕО) № 834/2007 на Съвета“.

3. В ал. 3 думата „регистри“ се заменя с „бази данни“.

§ 2. В чл. 17, ал. 1 и ал. 2, т. 5 думите „водене на регистрите“ се заменят със „създаването и поддържането на базите данни“.

§ 3. В чл. 19 ал. 2 се изменя така:

„(2) Към заявлението по ал. 1 се прилагат:

1. копие от регистрацията по ЕИК/БУЛСТАТ или копие на документ за вписване в друг регистър съгласно законодателството на държавата – членка на Европейския съюз, или на държавата – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство;

2. нотариално заверено копие на сертификат за акредитация, издаден от Изпълнителна агенция „Българска служба за акредитация“, съответно от органа за акредитация на държавата – членка на Европейския съюз, или на държавата – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, в която е седалището на лицето, с който се удостоверява съответствие с изискванията на стандарт EN 45 011, съответно ISO/IEC Guide 65;

3. досие.“

§ 4. В чл. 21 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 3 се изменя така:

„(3) Министърът на земеделието и храните издава разрешение или прави мотивиран отказ в срок от:

1. два месеца от постъпване на заявлението за извършване на контролна дейност по спазване правилата на биологичното производство;

2. три месеца след одобряване на заявлението-спецификация за вписване в Европейския регистър на земеделските продукти и храни със защитени географски означения или Европейския регистър на храни с традиционно специфичен характер, чието съответствие ще контролира заявителят."

2. Създава се нова ал. 4:

„(4) В случаите по ал. 2 сроковете по ал. 3 спират да текат до отстраняване на несъответствието или пропуските.“

3. Досегашните ал. 4 и 5 стават съответно ал. 5 и 6.

§ 5. В чл. 23, т. 1 думите „Регламент (ЕИО) № 2092/91“ се заменят с „Регламент (ЕО) № 834/2007 на Съвета“.

§ 6. В чл. 24 ал. 2 се изменя така:

„(2) Само производител на земеделски продукт или храна, съответстващи на спецификацията и вписани в регистър по ал. 1 и в база данни по чл. 16, ал. 3, т. 2 или 3, който има сключен договор за контрол по чл. 18, ал. 3, има право да използва географското означение или означаването „храна с традиционно специфичен характер“.“

§ 7. В чл. 25 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Забранява се използването на знак и означение на земеделски продукт или храна с традиционно специфичен характер, а в случаите на чл. 13, ал. 2 на Регламент (ЕО) № 509/2006 на Съвета – и наименованието на земеделски продукт или храна, които:

1. не са вписани в Европейския регистър на земеделските продукти и храни с традиционно специфичен характер;

2. са вписани в регистъра по т. 1, но конкретният земеделски продукт или храна не съответства на вписаната спецификация;

3. са вписани в регистъра по т. 1, но конкретният земеделски продукт или храна не е обект на контрол по чл. 18.“

2. В ал. 4 след думите „означенията по“ се добавя „ал. 1“.

§ 8. Създават се чл. 25а и 25б:

„Чл. 25а. (1) Официалният контрол върху земеделски продукти или храни, които съответстват на чл. 2 от Закона за храните, включително върху употребата на защитени географски означения и храни с традиционно специфичен характер по смисъла на чл. 10 от Регламент (ЕО) № 510/2006 на Съвета и чл. 14 от Регламент (ЕО) № 509/2006 на Съвета, се осъществява от органите на официалния контрол по Закона за храните в съответствие с изискванията на Регламент (ЕО) № 882/2004 на Европейския парламент и на Съвета.

(2) Контролът по ал. 1 се извършва от:

1. органите на държавния здравен контрол (ДЗК) върху всички храни с изключение на храните от животински произход;

2. органите на държавния ветеринарно-санитарен контрол (ДВСК) по отношение на храните от животински произход.

(3) При осъществяване на официалния контрол по ал. 1 органите на официалния контрол имат правомощията по Закона за храните, включително за налагане на административни мерки.

(4) Органите на официалния контрол по ал. 2 представят ежегодно до 31 март на министъра на земеделието и храните подробен годишен отчет за извършените проверки по ал. 1, констатираните нарушения и наложените санкции за предходната година, съответните последващи проверки и списък на лицата, върху които са упражнили контрол.”

Чл. 25б. Министърът на земеделието и храните и министърът на здравеопазването определят с наредба начина на осъществяване на официалния контрол върху употребата на защитени географски означения и храни с традиционно специфичен характер.”

§ 9. В чл. 40 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Министърът на земеделието и храните осъществява контрол за съответствие на обявеното качество на пресните плодове и зеленчуци с изискванията за качество, уредени в чл. 113 и 113а от Регламент (ЕО) № 1234/2007 на Съвета (ОВ, L 299 от 16 ноември 2007 г.) и Дял втори на Регламент (ЕО) № 1580/2007 на Комисията (ОВ, L 350 от 31 декември 2007 г.).”

2. Създава се ал. 6:

„(6) За издаване на сертификата по ал. 4 Министерството на земеделието и храните събира такса, чийто размер се определя с тарифа на Министерския съвет.”

§ 10. В чл. 41 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думата „регистър” се заменя с „база данни”.

2. В ал. 2 думата „регистъра“ се заменя с „базата данни“ и в т. 2 думите „или код по БУЛСТАТ – за другите юридически лица“ се заличават.

§ 11. В чл. 42 ал. 4 се отменя.

§ 12. В чл. 43 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думите „чл. 11 и 12 от Регламент (ЕО) № 2200/96“ се заменят с „чл. 125а, 125б, 125в, 125г и 125д от Регламент (ЕО) № 1234/2007 на Съвета“.

2. В ал. 2 думите „чл. 44 от Регламент (ЕО) № 2200/96“ се заменят с думите „чл. 125б от Регламент (ЕО) № 1234/2007 на Съвета“.

3. В ал. 3 се създава т. 5:

„5. условията и редът за подпомагане на групи производители.“

4. Създават се ал. 4 и 5:

„(4) Признатите организации на производители на плодове и зеленчуци представят ежегодно в срок до 30 август на текущата година в Министерството на земеделието и храните информация съгласно приложение XIII към чл. 99 от Регламент (ЕО) № 1580/2007.“

(5) Признатите организации на производители, които не са представили и не изпълняват операционна програма, са длъжни ежегодно да подават в Разплащателната агенция информация за стойността на търгуваната през годината продукция в срок до 31 март на следващата календарна година.“

§ 13. В чл. 44 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Разплащателната агенция одобрява оперативните програми на признатите организации на производители на пресни плодове и зеленчуци съгласно Националната стратегия за устойчиви оперативни програми на основание чл. 103ж от Регламент (ЕО) № 1234/2007 на Съвета и извършва плащания съгласно същия регламент и регламентите по прилагането му.“

2. В ал. 2, т. 1 думите „операционни програми“ се заменят с „оперативни програми“.

3. В ал. 2, т. 2 думите „операционните програми“ се заменят с „оперативните програми“.

§ 14. Член 45 се изменя така:

„Чл. 45. (1) Организацията на производители могат да предвидят в операционните си програми изтегляне от пазара на

продуктите, включени в приложение X от Регламент (ЕО) № 1580/2007.

(2) Организацията на производители писмено уведомяват Разплащателната агенция за всяка операция по изтегляне на пресни плодове и зеленчуци от пазара в тридневен срок преди нейното извършване. Уведомлението съдържа вида, количеството и класа на качество на изтегляните пресни плодове и зеленчуци, тяхното предназначение и мястото, на което се осъществява изтеглянето от пазара.

(3) След изтеглянето продуктите трябва да бъдат реализирани чрез безплатно разпределяне за благотворителни организации, училища, детски градини или лечебни заведения."

§ 15. Членове 46 и 47 се отменят.

§ 16. В чл. 49 се правят следните изменения:

1. Алинея 1 се изменя така:

"(1) Кравето мляко се изкупува от изкупвачи - физически или юридически лица, търговци по смисъла на Търговския закон, чиито обекти са регистрирани по реда на чл. 12 от Закона за храните и са одобрени от министъра на земеделието и храните."

2. В ал. 3:

а) точка 1 се изменя така:

"1. копие от регистрацията по ЕИК/БУЛСТАТ;"

б) точка 4 се изменя така:

"4. списък с имената и единния граждански номер на лицата, извършващи регистрацията на ежедневните доставки на краве мляко;"

§ 17. В чл. 64 ал. 1 се изменя така:

"(1) Който осъществява контрол, без да е получил разрешение за извършване на контролна дейност по чл. 18, ал. 1 или разрешението е с изтекъл срок, се наказва с имуществена санкция в размер от 5000 до 10 000 лв."

§ 18. В чл. 65 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите "ал. 3" се заменят с "ал. 1-3".

2. В ал. 2 след думите "10 000 лв." се поставя запетая и се добавя "а при повторно извършване на същото нарушение се налага имуществена санкция в размер от 10 000 до 20 000 лв."

§ 19. В чл. 74, ал. 1 числото "71" се заличава.

§ 20. Министърът на земеделието и храните и министърът на здравеопазването издават наредбата по чл. 25б в срок до 6 месеца от влизането в сила на закона.

§ 21. В Закона за храните (обн., ДВ, бр. 90 от 1999 г.; изм. и доп., бр. 102 от 2003 г., бр. 70 от 2004 г., бр. 87, 99 и 105 от 2005 г., бр. 30, 31, 34, 51, 55 и 96 от 2006 г., бр. 31 и 51 от 2007 г., бр. 36 и 69 от 2008 г. и бр. 23, 41, 74, 82 и 93 от 2009 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 26, ал. 1, т. 8 накрая се добавя „включително съответствието им с регламенти (ЕО) № 509/2006 на Съвета и (ЕО) № 510/2006 на Съвета“.

2. В чл. 27, ал. 4, т. 1, буква „е“ накрая се добавя „включително съответствието им с регламенти (ЕО) № 509/2006 на Съвета и (ЕО) № 510/2006 на Съвета“.

§ 22. Член 57а на Закона за марките и географските означения (обн., ДВ, бр. 81 от 1999 г.; попр., бр. 82 от 1999 г.; изм. и доп., бр. 28, 43, 94 и 105 от 2005 г., бр. 30, 73 и 96 от 2006 г., бр. 59 от 2007 г., бр. 36 от 2008 г., бр. 12 и 32 от 2009 г. и бр. 19 от 2010 г.) се изменя така:

„Служебна регистрация

Чл. 57а. (1) Регистрацията на географско означение или храна се извършва служебно от Патентното ведомство, когато географското означение на земеделския продукт или храна се впише в Европейския регистър на земеделските продукти и храни със защитени географски означения.

(2) Регистрацията по ал. 1 се извършва по отношение на лицата, които са включени в групата по чл. 7, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 509/2006 на Съвета на ЕС от 20 март 2006 г. или чл. 5, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 510/2006 на Съвета на ЕС от 20 март 2006 г., освен в случаите, когато вече е предоставена национална закрила. В тези случаи се вписват само нови ползватели.

(3) Министерството на земеделието и храните уведомява Патентното ведомство за вписването на географското означение на земеделския продукт или храна в Европейския регистър на земеделските продукти и храни със защитени географски означения. Регистрацията се извършва в едномесечен срок от уведомяването.

(4) Уведомлението по ал. 3 съдържа името и адреса на лицата по ал. 2, наименованието на географското означение или храна, стоката, описанието на границите на географското място и

описание на установените качества или особености на стоката и връзката им с географската среда или с географския произход.”

Законът е приет от 41-ото Народно събрание на 2010 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:**

(Щецка Цачева)

М О Т И В И

към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за прилагане на Общите организации на пазарите на земеделски продукти на Европейския съюз

От началото на 2007 г. България прилага мерките, включени в Общите организации на пазара (ООП) на земеделски продукти в ЕС. Адекватната законова рамка, която да обслужва практиката по прилагане на ООП на ЕС в страната, беше създадена с приемането на Закона за прилагане на общите организации на пазарите на земеделски продукти на Европейския съюз. Важно изискване от страна ЕК, което не бе въведено досега в законодателството, е всяка държава членка да изгради система за официален контрол на защитените географски означения в съответствие с изискванията на чл. 10 от Регламент на Съвета (ЕО) № 510/2006 от 20 март 2006 г. относно закрилата на географски указания и наименования за произход на земеделски и хранителни продукти и Регламент (ЕО) № 882/2004 на Европейския парламент и на Съвета относно официалния контрол, провеждан с цел осигуряване проверка на съответствието със законодателството в областта на фуражите и храните и правилата за опазване здравето на животните и хуманното отношение към животните. Във връзка с това на 25 март 2009 г. Европейската комисия изпрати тълкувателна нота до държавите членки, в която пояснява законовите основания за изграждането на система за защита по служебна инициатива (ex officio) на защитените географски означения като интелектуална собственост. Писмено бе поискано държавите членки да съобщят във възможно най-кратък срок, кои са оторизираните органи за упражняване на официален контрол.

В сектора на плодовете и зеленчуците е необходимо да бъде регламентирано създаването на база данни на признатите организации на производителите на плодове и зеленчуци и техните асоциации, както и ежегодното събиране и предоставяне от компетентните български власти на Европейската комисия на информацията относно актуалното им състояние. Организацията на производители на плодове и зеленчуци съгласно последните приети от Европейската комисия промени задължително трябва да включват и мярката - „Изтегляне на плодове и зеленчуци“ в Оперативните си програми в частта „Предотвратяване и управление при кризи“. Тези нови задължителни изисквания не са отразени в сега действащото национално законодателство. Трябва да се разработят Процедурни правила за прилагането на описаната мярка.

До момента Министерството на земеделието и храните извършваше проверка за съответствие с обявеното качество на

пресните плодове и зеленчуци и издаваше сертификат безплатно. С оглед оптимизиране дейността по този контрол, както и нарасналите разходи за ефективното му извършване от инспекторите по качество и ограниченията в бюджета на Министерството на земеделието и храните се въвежда такса въз основа на определена от Министерския съвет Тарифа за заплащане на сертификата. Таксата, която следва да се събира, ще покрива и разходите по отпечатването на бланките за сертификати. Тези разходи са значителни и са за сметка на държавния бюджет. Подобен ред за събиране на такса съществува в редица държави на територията на Европейския съюз. В таксата не се кумулира възнаграждението на длъжностните лица, които попълват/издават сертификатите.

Финансовите средства, предвидени по схемата за подпомагане на някои плодове и зеленчуци, предназначени за преработка в нашата страна, с промените в сектора на плодовете и зеленчуците от 2007 г. бяха прехвърлени към общия финансов пакет на страната по СЕПП. Разпоредбите в закона вече не са актуални и трябва да бъдат заличени от него.

В областта на Общата организация на пазара на краве мляко е необходимо да се въведе ограничение изкупвачите на краве мляко, одобрени от министъра на земеделието и храните, да са търговци по смисъла на Търговския закон, т.е. да докажат стандарта си на търговци съгласно националното законодателство. Изменението се налага поради писмо от Европейската комисия от 20 юни 2008 г. за несъответствие на разпоредбите в Закона за прилагане на общите организации на пазарите на земеделски продукти на Европейския съюз с чл. 23, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 595/2004.

Основните причини, които налагат приемането на изменения в Закона за прилагане на общите организации на пазарите на земеделски продукти на Европейския съюз, са:

1. Задължението на държавите членки да изградят система за официален контрол на защитените географски означения и информиране на ЕК за изпълнението на задължението за обезпечаване на такъв контрол чрез посочване на официален орган/органи за контрол върху употребата на защитените географски означения.

2. Нуждата от опростяване при прилагането на изискванията на регламентите и избягване на ненужни административни и финансови разходи. Чрез замяната на термина „регистри“ с „база данни“ ще отпадне нуждата от създаването на сложна и скъпа система за регистрация.

3. Практиката по одобряването на контролиращи лица показва, че то следва да се осъществява след одобряване на досието, с което географското означение кандидатства. Това налага доуточняване на процедурата за одобряване на контролиращи лица.

4. Необходимостта от въвеждане на строги санкции при неспазване на разпоредбите на регламентите и закона по отношение на географските означения, с което се постига защита на интелектуалната собственост на територията на Република България.

5. Задължението лицата, извършващи контролни функции, да бъдат обучавани съгласно чл. 6 на Регламент 882/2004.

6. Необходимостта от правилно транспониране на разпоредбите на европейското законодателство за одобряване на изкупвачите за целите на млечните квоти.

7. Необходимостта от избягване дублирането на функции на различни институции при прилагане на административнонаказателните разпоредби.

Приемането на новия закон ще бъде нормативна основа за постигане на следните цели:

- повишаване конкурентоспособността на българското земеделие чрез производството на земеделски продукти с висока добавена стойност;
- осигуряване на защита на интелектуалната собственост на територията на Република България;
- осигуряване на правилно прилагане на Общата организация на пазара на краве мляко в областта на млечните квоти.

Предложените промени са в раздел II Политика на качеството, глава пета, раздел I Плодове и зеленчуци и раздел II Краве мляко и в глава осма Административнонаказателни разпоредби и предвиждат да се разширят правомощията на компетентните органи на държавния здравен контрол по Закона за здравето и на държавния ветеринарно-санитарен контрол по Закона за ветеринарномедицинската дейност по упражняване на официален контрол, като се включва и контрол върху употребата на защитени географски означения и се актуализират санкциите при констатирани нарушения. След създаването на Агенция по храните тази функция ще бъде изпълнявана от нейните структури. Актуализират се също така и разпоредбите по отношение на секторите „Плодове и зеленчуци“ и „Краве мляко“ за постигане на съответствие на българското законодателство с изискванията на регламентите на ЕС.

От прилагането на Закона за изменение и допълнение на Закона за прилагане на общите организации на пазарите на земеделски продукти на Европейския съюз се очакват следните по-важни резултати:

1. по-пълно съответствие на българското законодателство с изискванията на регламентите на Европейския съюз;

2. създаване на по-благоприятни условия за защита на географските означения на територията на Общността;

3. оптимизиране на административните процедури, прилагани при защита на географските означения;

4. оптимизиране на дейността по контрола за съответствие на обявеното качество на всички партии пресни плодове и зеленчуци, предназначени за износ, от внос или за свободно обращение;

5. създаване на организации на производителите на плодове и зеленчуци и улесняване процеса на признаването им;

6. засилване интереса на земеделските производители за сдружаване.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)

